METODICKÉ USMERNENIE MODULU M15 – ROZPOČET č.3 /2025

Kmeňové záznamy a číselníky

Účelom metodických usmernení modulu M15 je oboznámiť používateľov so základnými pojmami a procesmi rozpočtu vykonávanými v CES a s tým súvisiacimi nastaveniami. Tento dokument vysvetľuje, čo sú kmeňové záznamy a číselníky, aká je štruktúra rozpočtových objektov v CES a v čom spočíva ich správa a údržba. Konkrétne návody a presné postupy ako správne realizovať príslušné procesy v súvislosti s ich vytvorením, správou a údržbou sú uvedené v jednotlivých používateľských príručkách pre tento modul.

Modul M15 Rozpočet pozostáva z dvoch SAP modulov:

- SAP FM – (funds management) riadenie rozpočtu
- SAP GM – (grant management) manažment grantov

SAP FM – riadenie rozpočtu zabezpečuje procesy súvisiace so sledovaním, úpravou a čerpaním rozpočtu na všetkých úrovniach organizácie:

- Správa a údržba kmeňových záznamov (dimenzií rozpočtovej klasifikácie),
- Preberanie schváleného rozpočtu a rozpočtových opatrení z RIS,
- Rozpis rozpočtu na nižšie úrovne organizačného členenia organizácie,
- Zmeny rozpočtu v CES a kontrola disponibility rozpočtu,
- Sledovanie plnenia a čerpania rozpočtu na všetkých organizačných úrovniach organizácie, vrátane sledovanie rezervácie prostriedkov rozpočtu formou tzv. Oblíg na požiadavky na verejné obstarávanie (ďalej len ako „PVO“), zmluvy, zálohy, objednávky, faktúry,
- Interné a externé (legislatívne) výkazníctvo.

SAP GM – manažment grantov zabezpečuje funkcie pre sledovanie poskytovania a prijímania nenávratných finančných výpomoci, t. j. dotácií, grantov, projektov, transferov, príspevkov, interných finančných plnení a pod. s využitím objektu **„grant“**:

- Správa a údržba kmeňových záznamov grantu,
- Rozpis rozpočtu (na zdroje) a kontrola disponibility pre vybrané skupiny grantov,
- Sledovanie plnenia príjmov a čerpania výdavkov na objekte grant pre potreby sledovania nenávratných finančných výpomoci pomocou výkazníctva modulov FI, FM, GM
- Interné výkazníctvo,
- Podklady pre vyúčtovanie poskytovaných a prijatých nenávratných finančných výpomocí.

Modul M15 **mapuje organizačnú štruktúru** organizácií v CES z pohľadu rozpočtových procesov. Na definovanie tejto štruktúry sa využívajú nasledovné objekty:

- **Finančný okruh** – reprezentuje najvyššiu úroveň hierarchickej štruktúry, kapitolu štátneho rozpočtu. Každá kapitola má vlastný finančný okruh.
- **Finančné stredisko** (ďalej aj ako „FS“) – reprezentuje organizáciu v rámci kapitoly a v prípade potreby aj nižšie organizačné zložky organizácie, ktoré mapujú organizáciu z pohľadu miest sledovania rozpočtu a/alebo čerpania výdavkov a plnenia príjmov. Počet hierarchických úrovní a finančných stredísk závisí od konkrétnej organizácie.

Príklad organizačnej štruktúry modulu SAP FM

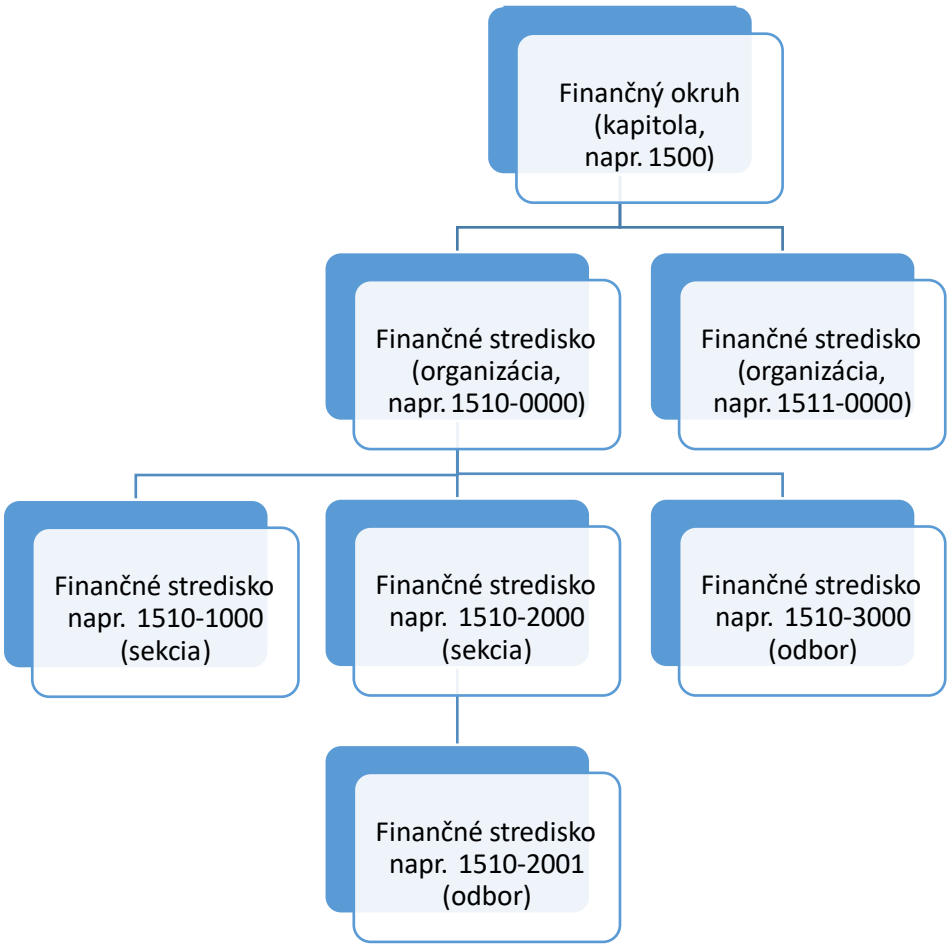

Finančný okruh

Finančný okruh predstavuje najvyššiu úroveň, ktorou je kapitola štátneho rozpočtu. Každá kapitola má vlastný finančný okruh. V CES je kapitola správcom kmeňových záznamov rozpočtových objektov aj pre podriadené organizácie (finančné strediská, finančné položky). Komunikácia medzi kapitolou a podriadenými organizáciami pre požiadavky na založenie/úpravu KZ musí byť dohodnutá na úrovni kapitoly.

V CES je definovaných toľko finančných okruhov, koľko je implementovaných kapitol štátneho rozpočtu. V rámci finančného okruhu je zabezpečené oddelené sledovanie čerpania rozpočtu na všetkých podriadených organizáciách a organizačných zložkách (finančných strediskách).

Pre integráciu s modulom finančného účtovníctva je definovaný účtovný okruh v module FI priradený finančnému okruhu v module SAP FM. Týmto priradením sa zabezpečí adresnosť účtovných operácií k rozpočtu organizácie.

Finančné stredisko

Finančné stredisko predstavuje:

a) samotnú organizáciu v rámci kapitoly
b) v prípade potreby aj nižšie organizačné útvary, ktoré mapujú organizáciu z pohľadu sledovania rozpočtu a/alebo čerpania výdavkov a plnenia príjmov. Počet finančných stredísk závisí od konkrétnej organizácie. V module SAP FM môžu byť zložky organizačnej štruktúry (sekcie, odbory, oddelenia a pod.) danej organizácie definované ako podriadené finančné strediská, na ktorých môže organizácia detailnejšie sledovať plnenie príjmov a čerpanie výdavkov.
c) podriadené organizácie v rámci kapitoly a ich prípadné detailnejšie organizačné členenie z pohľadu miest sledovania rozpočtu a/alebo plnenia príjmov a čerpania výdavkov. Každá organizácia môže byť detailne rozčlenená do potrebnej hierarchickej úrovne finančných stredísk, pričom každé finančné stredisko môže mať vlastné rozpočtové prostriedky pridelené z celkového rozpočtu organizácie.

Každá organizácia v CES má povinne definované aspoň jedno finančné stredisko, ktoré je jednoznačne priradené k ID organizácii v rozpočtovom informačnom systéme (ďalej aj ako „RIS“).

V prípade malých organizácií postačuje jedno finančné stredisko, ktoré reprezentuje organizáciu ako celok napr. 1510-0000. V prípade väčších organizácií (ak je potreba sledovania rozpočtu na detailnejšej úrovni ako úroveň organizácie) je možné vytvoriť potrebnú hierarchiu finančných stredísk napr. 15101000 (sekcia) a k tomu podradené FS 1510-1001 (odbor), zároveň FS (sekcii) 1510-1000 je nadradené FS reprezentujúce organizáciu, t. j. 1510-0000. Prípadne je možné hierarchiu FS nastaviť tak, že všetkým podradeným FS bude nadradené FS reprezentujúce organizáciu (1510-1001 môže mať nadradené FS 1510-0000). Táto štruktúra nemusí byť nutne zhodná s mapovaním organizácie v iných moduloch, napr. Nákladové účtovníctvo - CO (nákladové strediská). V prípade potreby je možné na finančných strediskách sledovať rozpočet aj jeho čerpanie, alebo len čerpanie, t. z., že rozpočet môže byť rozpísaný na FS, na ktorých je potrebné sledovať rozpočet a zároveň je potrebné na FS účtovať jeho čerpanie.

Hierarchia finančných stredísk zabezpečuje, aby rozpočty a čerpanie finančných stredísk na nižšej úrovni automaticky tvoril rozpočet a čerpanie finančného strediska na vyššej úrovni, resp. na úrovni organizácie v RIS a IS ŠP.

Vo výkazoch SAP FM je možné odsledovať rozpočet a čerpanie v hierarchii finančných stredísk, ktoré budú mať pridelený rozpočet a k nemu plnenie príjmov a výdavkov, ako aj finančných stredísk, ktoré nemusia mať pridelený rozpočet, ale organizácia bude mať potrebu sledovať a analyzovať príjmy a výdavky napr. na úrovni oddelení, útvarov, sekcií atď.

Príklad:

- *organizácia rozpíše rozpočet na detailnejšie finančné strediská podľa jednotlivých podpoložiek EKRK a následne aj na tieto objekty účtuje, čím porovná rozpočet a jeho čerpanie na príslušných FS a EKRK,*
- *organizácia nerozpíše rozpočet na detailnejšie finančné stredisko (použije hlavné napr. 15100000), avšak pri účtovaní použije detailnejšie FS (napr. 1510-1000, 1510-2000, 1510-2001), čím sleduje len čerpanie na príslušných FS a EKRK.*

Kódovanie (označenie) finančných stredísk v module SAP FM vychádza z označenia účtovných okruhov v module FI tak, aby bolo jednoznačné prepojenie a priradenie medzi týmito dvoma modulmi. Každé finančné stredisko má cez kmeňový záznam jednoznačné priradenie k účtovnému okruhu.

V číselníku finančných stredísk je okrem samotného organizačného členenia organizácie aj informácia o kóde samostatného účtu pre potreby účtovania a rozpočtovania na samostatných účtoch pre rozpočtové organizácie.

Formát FS

Formát značenia finančného strediska má nasledovný tvar: **UUUU-FFFF** a v prípade rozpočtovania na samostatnom účte je tvar FS: **UUUU-FFFF-SSS**, kde
U – predstavuje kód účtovného okruhu z modulu FI – (t. j. objekt, ktorý reprezentuje účtovnú jednotku v rámci systému),
F – predstavuje nižšie organizačné členenie organizácie, napr. sekcia alebo odbor.

*Organizácie, ktoré nepotrebujú detailnejšie organizačné členenie v oblasti SAP FM, majú zadefinované jedno vrcholové finančné stredisko identifikované ako **„0000“**, napr. **1510-0000,** tzn. jediné finančné stredisko pre organizáciu 1510 v rámci kapitoly označenej ako 1500 (finančný okruh).*

V prípade rozpočtovania na samostatnom účte:
S - predstavuje kód samostatného účtu, napr. 003 depozitný účet alebo podnikateľská činnosť 005.

Ak má organizácia zriadené samostatné účty (napr. účet sociálneho fondu) je označenie finančného strediska: 1510-0000-008.

Finančné strediská budú zakladané na úrovni finančného okruhu podľa potrieb jednotlivých organizácií kedykoľvek v priebehu rozpočtového roka. Na FS strediská založené v priebehu roka, je možné účtovať a sledovať rozpočet až od jeho založenia v CES. FS zakladá kapitola (správca KZ) aj pre všetky svoje podriadené organizácie. Komunikácia medzi kapitolou a podriadenými organizáciami pre požiadavky na založenie/úpravu FS musí byť dohodnutá na úrovni kapitoly. Správca KZ založenie, prípadne zmeny FS oznámi na e-mailovú adresu: metodikaces@mfsr.sk ihneď po jeho založení v CES.

Kmeňové záznamy a číselníky

V CES je štruktúra kmeňových záznamov použitých v module SAP FM (rozpočtové objekty) nasledovná:

1. **Finančná položka** (ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie (ďalej aj ako „EKRK“) a analytické členenie EKRK),
2. **Fond** (zdroj financovania a druh rozpočtu),
3. **Funkčná oblasť** (funkčná klasifikácia),
4. **Program** (programová klasifikácia a investičná akcia),
5. **Vnútropodniková zákazka** (Controling).

Pre kompletnú evidenciu rozpočtovej klasifikácie sú potrebné nasledovné informácie v zmysle platnej legislatívy:

- Ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
  - hlavná kategória
  - kategória
  - položka
  - podpoložka
- Funkčná klasifikácia (COFOG)
  - oddiel
  - skupina
  - trieda
  - podtrieda
- Programová klasifikácia
  - program
  - podprogram
  - projekt/prvok
- Zdroj financovania
- Investičná akcia
- Druh rozpočtu
- Kód samostatného účtu
- Organizačná klasifikácia

Centrálnym správcom kmeňových záznamov a číselníkov je MF SR odbor centrálneho ekonomického systému, oddelenie aplikačnej podpory prostredníctvom aplikácie Solution Manager - SOLMAN.

Správca KZ/finančného okruhu je samotná kapitola, ktorá vykonáva správu kmeňových záznamov a číselníkov v rámci finančného okruhu (finančné strediská, finančné položky). Komunikácia medzi kapitolou a podriadenými organizáciami pre požiadavky na založenie/úpravu KZ musí byť dohodnutá na úrovni kapitoly.

1 Finančná položka

V CES tento objekt zahŕňa **ekonomickú klasifikáciu** rozpočtovej klasifikácie, definovanú opatrením MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, spolu s vlastným analytickým členením EKRK organizácie, určeným pre interné sledovanie príjmov a výdavkov. Štruktúra finančných položiek je v systéme uložená vo forme hierarchie, pre každý finančný okruh zvlášť, ktorá zabezpečuje správne sumarizovanie čiastok na všetkých úrovniach hierarchie (položka, podpoložka, ...).

Rozlišujú sa 2 typy finančných položiek:

- Účtovateľná,
- Sumarizačná.

Hodnota sumarizačnej položky je tvorená súčtom rozpočtovaných hodnôt účtovateľných položiek, ktoré sú na nižších úrovniach hierarchie. Plnenie a čerpanie rozpočtu je možné iba na účtovateľných položkách, ktoré sú v hierarchii uložené na najnižšej úrovni.

Sumarizačné položky sú všetky položky na úrovni hlavnej kategórie, kategórie a položky. Účtovateľnou položkou je podpoložka EKRK. V prípade sumarizačnej položky, ktorá nemá podriadenú podpoložku (napr. 611) je v systéme vytvorená účtovateľná podpoložka 611000, ktorá je zaradená do hierarchie na úroveň podpoložky.

Štruktúra finančnej položky

Finančná položka je v CES využitá na evidenciu EKRK a vlastnej analytiky EKRK v štruktúre:
HKPDDD-AAA
H - hlavná kategória (napr. 600)
K - kategória (napr. 630)
P - položka (napr. 633)
D - podpoložka (napr. 633016)
A - analytické členenie organizácie (napr. rozlíšenie výdavkov na reprezentačné výdavky 633016-001).

Základné finančné položky, od úrovne hlavnej kategórie po úroveň podpoložky, sú založené pre každý finančný okruh zvlášť. Každá nová finančná položka na úrovni podpoložky EKRK bude automatizovane založená rozhraním na RIS, pre každý finančný okruh pri spracovávaní evidenčného listu úprav rozpočtu (ďalej aj ako „ELÚR“) organizácie, v ktorom bude nová podpoložka narozpočtovaná.
Finančné položky, ktoré nemajú rozpočet (t. j., tie ktoré nie sú automaticky založené systémom z RIS a finančné položky pre vlastné analytické členenie EKRK organizácie) budú zakladané manuálne správcom KZ (kapitolou). Finančné položky a analytiky EKRK, ktoré je potrebné založiť manuálne, budú zakladané na okruhu ZZZZ centrálnym správcom na základe požiadavky jednotlivých organizácií kvôli jednotnému používaniu v CES. Následne z okruhu ZZZZ si správca finančného okruhu skopíruje finančné položky do svojho finančného okruhu. Požiadavku na založenie finančnej položky zasiela správca finančného okruhu na centrálneho správcu cez aplikáciu Solution Manager – SOLMAN (bez formulára).
Pre vybrané finančné okruhy je ponechané analytické členenie EKRK z pôvodného systému vzhľadom na vykonávané špecifické operácie, avšak s novým číslovaním v súlade s metodikou CES (taktiež správa týchto analytických EKRK bude v kompetencii kapitoly – tieto analytiky EKRK je potrebné po založení zasielať na centrálneho správcu na emailovú adresu: metodikaces@mfsr.sk ihneď po ich založení v CES.

2 Fond

Fond predstavuje **zdroj** financovania a druh rozpočtu. V CES sú zadané všetky relevantné zdroje, používané konkrétnymi kapitolami štátneho rozpočtu pri tvorbe a realizácii rozpočtu. Všetky ďalšie zdroje budú dopĺňané priebežne podľa potreby automatizovane, rozhraním zo systému RIS. Ak sa v aktivovanom ELÚRe vyskytne doteraz nepoužitý zdroj, systém ho založí. Všetky potrebné zdroje budú založené v súlade s príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné roky. Číselník zdrojov je závislý na finančnom okruhu.
V prípade, že sa vyskytne požiadavka na založenie fondu, ktorý sa nezaložil automaticky z RIS (nerozpočtované), bude fond potrebné založiť manuálne centrálnym správcom na základe požiadavky príslušnej organizácie zaslanej cez aplikáciu SOLMAN (bez formulára).

3.2.1 Štruktúra fondu

Identifikátor fondu obsahuje aj informáciu o druhu rozpočtu, avšak iba pre druh rozpočtu 212, a to vo formáte: **ZZZZ-DD**, kde Z je zdroj (3-4 znaky) a D je druh rozpočtu 212, *napr. 111-12, t. j. ak ide o prevod výdavkov z výdavkového účtu na samostatný účet a prevod príjmov zo samostatného účtu na príjmový účet (rozpočtové organizácie).*
Druh rozpočtu 211 sa nezadáva, systém ho automaticky identifikuje a doplní. To isté platí aj o druhu rozpočtu 22 pre štátne príspevkové organizácie.

3 Funkčná oblasť

Tento objekt obsahuje funkčnú klasifikáciu (COFOG) používanú v CES, ktorá bude mať vždy 5 znakov, v prípade kratších identifikátorov bude doplnená nulami sprava a jednorazové tituly, ktoré budú mať 4 znaky (oddelené pomlčkou). Číselník funkčných oblastí je jednotný pre celý CES (pre všetky organizácie bez ohľadu na finančný okruh). Pri nábehu systému boli založené funkčné klasifikácie používané vo všetkých organizáciách, ďalšie sa v prípade potreby budú dopĺňať automatizovane, rozhraním zo systému RIS. Ak sa v aktivovanom ELÚRe vyskytne funkčná klasifikácia doteraz nepoužitá, systém ju založí.
V prípade, že sa vyskytne požiadavka na založenie funkčnej oblasti, ktorú systém nezaložil automaticky z RIS (nerozpočtované), bude potrebné založiť funkčnú oblasť manuálne centrálnym správcom na základe požiadavky príslušnej organizácie zaslanej cez aplikáciu SOLMAN (bez formulára).

Štruktúra objektu funkčná oblasť:

FFFFF-TTTT
kde:
FFFFF – funkčná klasifikácia vždy na 5 znakov
TTTT – kód jednorazového titulu (alfanumerický 4-znakový identifikátor).
Pre príjmy rozpočtu s jednorazovými titulmi bude založená funkčná oblasť vo formáte 00000-JJJJ
kde: J je kód jednorazového titulu
Pričom platí, že príjmy bez jednorazového titulu budú naďalej zadávané s prázdnou hodnotou vo funkčnej oblasti.

4 Program

Štruktúra programu

Objekt Program predstavuje programovú klasifikáciu a investičnú akciu. Program bude mať vždy 7 znakov a v prípade kratších identifikátorov bude dopĺňaný nulami sprava vo formáte:
PPPPPPP-AAAAA
kde:
P - rozpočtový program (na najnižšej úrovni) a
A - číslo investičnej akcie z RISu.

V CES sú zadané všetky relevantné programy na úroveň prvku projektu, používané konkrétnymi kapitolami štátneho rozpočtu pri tvorbe a realizácii rozpočtu. Číselník je závislý na finančnom okruhu. Všetky ďalšie programy (podprogramy, ...) budú dopĺňané priebežne podľa potreby automatizovane, rozhraním zo systému RIS. Ak sa v aktivovanom ELÚRe vyskytne prvok programovej štruktúry doteraz nepoužitý, systém si ho založí.
Pre evidenciu rozpočtových príjmov je zadaný kód programu NEALOK (ako v RISe). Kódy programovej štruktúry budú zakladané v súlade s Metodickým pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení neskorších dodatkov.

V prípade, že sa vyskytne požiadavka na založenie programu, ktorý systém nezaložil automaticky z RIS (nerozpočtované), bude potrebné založiť program manuálne centrálnym správcom na základe požiadavky príslušnej organizácie zaslanej cez aplikáciu SOLMAN (bez formulára).

5 Vnútropodnikové zákazky (Controling-CO)

Štruktúra vnútropodnikovej zákazky

Štatistické CO zákazky sa používajú pre odvodenie hodnoty evidovanej v objekte program rozpočtu v ostatných moduloch.
Puu-rrrrrrr
Auu-yyyyy
Puuuu-NEALOK
Kde:
P - pre označenie programu
A - pre označenie investičnej akcie
uuuu - kód účtovného okruhu v CES (v prípade zákazky posledné 2 znaky, okrem NEALOK, kde sa eviduje cele označenie účtovného okruhu) rrrrrrr - označenie programu rozpočtu yyyyy - označenie Investičnej akcie.

Objekt Vnútropodniková zákazka a Program rozpočtu slúžia v CES pre evidenciu programovej klasifikácie rozpočtu. V poli program rozpočtu je udržiavaná aj informácia o čísle investičnej akcie. Údaje sú udržiavané v 2 samostatných číselníkoch (vnútropodniková zákazka a program rozpočtu), pričom program rozpočtu slúži pre potreby rozpočtovania a vnútropodniková zákazka pre účtovanie skutočnosti.
Oba číselníky budú automaticky aktualizované o prípadné nové kódy rozpočtových programov rozhraním na RIS. **Pri manuálnom zakladaní nových záznamov je nutné nový záznam založiť v oboch číselníkoch, v poradí Program rozpočtu a následne Zákazka (v kmeňovom zázname zákazky je potrebné zadať kód zodpovedajúceho programu rozpočtu).**

V prípade, že sa vyskytne požiadavka na manuálne založenie programu je potrebné založiť program a zároveň aj vnútropodnikovú zákazku na základe požiadavky príslušnej organizácie zaslanej na centrálneho správcu cez aplikáciu SOLMAN (bez formulára).

V Bratislave, dňa 12.12.2025